

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Tel. 827 42 02

Fax. 827 64 53

Warszawa, 30 listopada 2000 r.

34922

RPO/339310/00/X/TS

Pan

Jerzy Widzyk

Minister Transportu

i Gospodarki Morskiej

Szanowny Panie Ministrze

W kwietniu bieżącego roku wpłynęło do mnie pismo Wiceprezydenta m. st. Warszawy, w którym kwestionuje on stanowisko Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej w sprawie obowiązku uzyskania przez taksówkarzy nowego zezwolenia na zarobkowy przewóz osób taksówką, jeżeli rady gmin, na obszarze których prowadzą działalność gospodarczą, wprowadziły po 1 stycznia 1999 r. wymóg posiadania wspomnianego zezwolenia. Po zbadaniu przedmiotowej sprawy postanowiłem skierować do Pana Ministra wystąpienie, gdyż w mojej ocenie pogląd prezentowany przez resort transportu nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawach.

Obowiązek uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na wykonywaniu zarobkowego przewozu osób taksówkami powstał po wejściu w życie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o warunkach wykonywania krajowego drogowego przewozu osób (Dz.U. Nr 141, poz. 942). Przedsiębiorcom wykonującym zarobkowo przewozy osób taksówkami, na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, ustawa wyznaczyła trzymiesięczny termin, w ciągu którego powinni byli złożyć wnioski o wydanie stosownego zezwolenia. Według danych przedstawionych przez Wiceprezydenta Warszawy, w okresie od 1

kwietnia 1998 r. do 31 grudnia 1998 r. w samej tylko Warszawie zezwolenia, o których wyżej mowa otrzymało ponad 8800 osób.

Po nowelizacji art. 4 i 13 powołanej wyżej ustawy, począwszy od 1 stycznia 1999 r., posiadanie zezwolenia na zarobkowy przewóz osób taksówką nie jest przesłanką, od spełnienia której uzależnione jest prowadzenie wspomnianej działalności gospodarczej, chyba że właściwa rada gminy wprowadziła taki wymóg na mocy przepisów gminnych.

Jak wynika z pisma Wicedyrektora Departamentu Transportu Samochodowego MTiGM z dnia 22 lipca 1999 r., Nr TS 8g-0481/631/99, zdaniem resortu transportu w przypadku podjęcia przez organ stanowiący gminy uchwały wprowadzającej obowiązek posiadania zezwolenia na przewozy taksówkowe, taksówkarze powinni wystąpić o wydanie nowych zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej, ponieważ zezwolenia wydane przed 1 stycznia 1999 r., utraciły po tej dacie ważność, "gdyż zmieniła się podstawa prawna służąca do ich wydawania". Pogląd taki budzi wątpliwości, zważywszy, iż zezwolenia o których wyżej mowa są decyzjami administracyjnym w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, a te, nawet jeśli zawierają wady, do czasu stwierdzenia ich nieważności, uchylenia bądź zmiany w drodze nadzwyczajnych środków kontroli, wywołują skutki prawne i wiążą inne organy administracji, a także przysługuje im domniemanie ważności. Koncepcja decyzji bezwzględnie nieważnych (nieważnych z mocy prawa) nie jest bowiem znana polskiemu prawu administracyjnemu. Znajduje to potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 lipca 1981 r., sygn. akt SA 1478/81, w uzasadnieniu którego sąd wskazał, iż "...należy stanowczo podkreślić, że decyzji ostatecznej przysługuje domniemanie prawidłowości. Domniemanie to może być obalone tylko w trybie ustalonym przez prawo. Decyzja ostateczna wiąże organ administracji państwowej, który ją wydał oraz wszelkie inne organy państwowe, niezależnie od tego, czy uważają ją słuszną czy też nie... Wzruszenie decyzji ostatecznej może nastąpić jedynie na mocy innej decyzji ostatecznej albo wyroku NSA lub innego sądu - stosownie do przepisów prawa. Do czasu wydania tego rodzaju aktów, akt wadliwy mimo wadliwości obowiązuje; przyjęcie innego założenia zakłóciłoby porządek prawny".

Utrata mocy prawnej decyzji administracyjnej może także nastąpić w przypadku, gdy ustawa przewiduje jej wygaśnięcie, np. w związku ze zmianą stanu prawnego. Jeżeli wolą ustawodawcy jest dokonanie zmiany stosunków prawnych powstałych na podstawie decyzji administracyjnej, z powodu zmiany stanu prawnego, daje on temu wyraz w przepisach wprowadzających zmiany, określając, w jakim zakresie i w jaki sposób nastąpi dostosowanie powstałych wcześniej

stosunków prawnych do zmienionego stanu prawnego. Gdy brak jest takich unormowań w ustawie, może być uprawniony wniosek, że nowe unormowania nie mają zastosowania do powstałych wcześniej stosunków prawnych (uchwała NSA z dnia 23 czerwca 1997 r., sygn. akt OPK 32/97). Ponieważ ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa (Dz.U. Nr 106, poz. 668), mocą której dokonano nowelizacji ustawy o warunkach wykonywania krajowego drogowego przewozu osób w zakresie zarobkowego przewozu osób taksówkami, nie zawiera żadnych regulacji dotyczących obowiązywania zezwoleń wydanych przed 1 stycznia 1999 r. wydaje się, że intencją ustawodawcy nie było pozbawienie mocy prawnej wspomnianych zezwoleń.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o ustosunkowanie się do przedstawionych uwag oraz poinformowanie mnie o swoim stanowisku w przedmiotowej sprawie.

Z wyrazami szacunku

/-/ Prof.dr Andrzej Zoll